

ВИДАВНИЦТВО "УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ВІСТЕЙ" ЗА П'ЯТЬ ЛІТ.

Коли ми нині говоримо про існування "Українських Робітничих Вістей" і підсумовуємо їх п'ятилітню працю на організаційній і освітній полі, то під цим зглядом маємо на душі не саму лише газету — "Українські Робітничі Вісті", але ціле видавництво "Українських Робітничих Вістей".

Певна річ, що в цій видавничій — "Укр. Роб. Вісті" були головним чинником. Однак не треба забувати і про інші галузі праці видавництва, хоч ті галузі здаються були побічними. Але не тільки так здається, бо побічними вони не були. На них так само видавалися кошти, присвячувався час, енергія, зуживалися машини і т. ін.

Найважливішою галузю по праці газету було видавання книжок. Так за п'ять літ свого існування видавництво "Укр. Роб. Вістей" видало 51 ріжних книжок і більших та менших брошур. Певна річ, коли на початку свого існування видавництво само ледьвo животило, не могло тоді бути й мови про видавання відповідних брошур, хоч брак їх серед українських трудящих мас Канади дуже відчувався. Так в 1919 році видало тільки одну брошуру "Про походження людини".

В слідуєчому, 1920-ім році видавництво видало вже 8 брошур і книжок з ріжних галузей науки. В 1921 році видало 14, в 1922 році — 15, в 1923 році — 8, а до марта цього року видало 3.

Після галузей науки ці книжки, й брошури можна поділити так: політиці, організації і соціальним наукам присвячено 17 книжок і брошур; економіці — 8; історії і біології — 12; фізиці — 3 і театральному мистецтву — 11.

З цього видно, що видавництво "Укр. Роб. Вістей" старалося по можливості охопити всі важливі галузі науки, необхідні для поглиблення елементарної освіти українських трудящих мас. Видання цих книжок і брошур зробило велику освідомлюючу працю серед українських робітників Канади і поза її кордонами. Тепер українські робітники мають вже гарну соціальну літературу і з Європи, але був час, коли ми були відтяти від Європи і коли в самій Європі корисних для українського робітника книжок не друкувалося. Тоді то видавництво "Укр. Роб. Вістей" гідно виконувало цю роботу.

Зокрема треба згадати про театральну літературу. Видавництво "У. Р. В." видало 11 ріжних драматичних творів. Декотрі з тих творів може й не зовсім відповідають театральному мистецтву, але вони відіграли свою організаційну і освітню роллю на сцені українського робітничого театру в Канаді й Злучених Державах. Декотрі з них облетіли укр. робітничі сцени по кілька разів в однім році. Пригадаймо, наприклад, штуку "За правду і волю народа". Ця штука вже віджила свій коротенький вік, але нема робітничої сцени, на якій її не виставлялося-б, а на декотрих по кілька разів в рік. Наклад цієї штуки давно вже вичерпався.

Потім прийшли штуки: "Страйкер", "Мандрівник", "Ми і вони", "Перед бурю", "Як світ пішов до гори ногами", "Гайворонник", які написані на тлі класової боротьби. Відтак на зміну їм прийшли Ірчанові "Дванайцять", "Безробітні", "Неждані гості", твори з глибоким класовим змістом, написані на тлі дійсних подій класової боротьби.

Ці театральні твори витиснули з робітничої сцени місцянське театральне мистецтво, витиснули матню, гопака, горілку, а дали глядачам зразок робітничого життя і класової боротьби.

В 1922 році видавництво "У. Р. В." видало 15 книжок і того самого року в місяці квітні почало видавати місячний журнал "Голос Праці". Правда, журнал видавало видавництво "Пролеткульт", але всю роботу виконували ті самі люди й машини. Додавалося тільки одного чоловіка — редактора.

В 1923 році видання книжок зменшилося до 8; ще за те почав виходити журнал-місячник "Голос Робітничий" та ще й час від часу видавалося партійний "Вістник", знова такі ти самими силами. Додано лише одного складача.

Та це-ж не вся ще видавничая праця. Тут ще приходять ріжні дрібні друкарські роботи, як ріжних форматів театральні оголошення, летючки, друкування тикетів, портретів і т. ін. Видавництво "Укр. Роб. Вістей" під цим зглядом обслуговує майже ціле Стіваришення Укр. Роб. Дім в Канаді. На погляд це здається дрібничка, а на ділі це є колисьальна праця. Друкарні "У.Р.В." обслуговує Ека. Ком. Стів. У.Р.Д., У.С. Р.П.К., Центр. Комітет Сек. Жен.-Роб. і Центр. Заряд Р.З.Т. Статути тих організацій, річні їх справоздання, членські книжки, листівки, конверти, відозви — все це виконує видавництво "У.Р.В."

А пригадайте часи кампанії помочі голодуючим. Робота то ді проводилася було день і ніч і видавалося навіть газету в російській мові, навіть в англійській. Листи й відозви: Комітету Помочі Радянській Росії, Комітету Помочі Радянській Україні, а відтак ще й Комітету Помочі Революційному Рухові в Сх. Галичині — все те видавництво "У.Р.В." ввнесло на своїх пле-

чах без жадних додаткових сил як технічних, так і редакторських.

З поза редакції і друкарні цього не дуже видно, але це добре знають і бачуть ті, хто виконував цю роботу.

Робота видавництва тепер не тільки не зменшилася, але ще й зросла і чим далі все зростає. Бо організація українського робітництва і бідного фермерства в Канаді розвивається, а з нею розвивається і її видавництво. Хоч "Голос Праці" перестав виходити, натомість почав виходити два рази на місяць журнал "Робітничий" і то в побільшенім форматі. А "Українські Робітничі Вісті" почали виходити три рази на тиждень та ще й прекрасно ілюстровані.

Так, я не боюся сказати, "прекрасно ілюстровані", бо майже кожне число "У.Р.В." за останній час є ілюстроване, хоч в заголовку газети не говориться нічого, що газета ілюстрована. А ми знаємо, що многі ворожі робітничі газети все називають себе ілюстрованими, хоч з ілюстрацій там є тільки "бальзам св. Михайла", та й той постачає компанія, а не редакція від себе. Тобто, за ту "ілюстрацію" компанія ще й платить редакції, тоді як ілюстрації, що містяться в "Укр. Роб. Вістях", поносять великі кошти і вимагають додаткової праці.

Ми нині святкуємо п'ятилітній ювілей не лише газети "Українських Робітничих Вістей", але цілого видавництва. З маляем, збираючись поступенно, як кажуть, до клантика по клантику, видавництво "Укр. Роб. Вістей" виростило в поважну силу. Та сила, яка значить вище, крім періодичних видань, обслуговує нині дотирі великі організації. Обслуговує у друкарні Стіваришення Укр. Роб. Дім і ніжній іншій друкарні не платять за виконання якихось робіт, за виїмком вироблення фотографічних клішів.

Видавництво "Українських Робітничих Вістей" — це здобуток передового, свідомого, організованого українського робітництва й бідного фермерства Канади. І нині ми святкуємо п'ятилітню працю того видавництва на полі освіти і організації трудящих українських мас Канади.

Хай живе видавництво "Українських Робітничих Вістей"!

Воллинець.

МОЇ БАЖАННЯ.

Пять літ уже добігав, Як "Вісти" виходять. Пи за увесь час нічо инше, Лиш правду говорять. За не пани дармоїди Ненавидять "Вісти". І з лютої немов зирі Бажали б їх зисті. Бо ці "Вісти Робітничі" Не дають тим жити, Що працює всіх трудящих Навчались користис. Робітників і фермерів "Вісти" просвітають, Як боротис з ворогами Всі нуждарі мають. То ж фермери й робітники Підм за ними сміаю, Пи поширюють даат в маси Респубчат діаю.

Предлачуємо всі як один "Робітничі Вісти", А тим самим не дамо їх Вироженькам зтисі. А ви "Вісти" іть даліше Ми темні ще маси, Пи неальт перед у боротьбі Глобленой класи. А на кінь вам бажаю В колевній святю, Предлачуємо предияти Багато, багато!

Портедж лав Прері, Ман. Н. Г.

Летбридж, Алта.

Товаришу Редактор! Дуже жааую, що спізнався з вирішанням своєї залеглої переллати за "У. Р. В." Щоб не зволакати часу і спонити свій пролетарський обовязок зглядом робітничої преси, висилаю \$5.00. З цієї суми зіймуть те, що Вам належить за залеглу переллату, а що останется, покатуйте на пресовий фонд.

Виваю всіх тих, що ще не вирішали своєї залеглої переллати за "У. Р. В.", щоб поспішили якнайкорше, бо лише таким чином наша робітничая преса буде мати змогу вести даліше завзяту боротьбу з нашими робітничими ворогами.

З товаришским привітом, І. Шлемко.

Федора, Алта.

Дорогий Товаришу Редактор! Даруюте, що трохи спізнався з своєю переллатою на "У. Р. В." і "Т. П.", але причиною цього були теперішні тяжкі обставини. Ці прикри обставини між фермерами не є наслідком неврожаю, ні, бо урожай минулого року в Алберті був назвичайно гарний. Причина усюї тої биди між фермерами є в тому, що невеличка горстка капіталістів орудує по своєму, а наслідком цієї капіталістичної господарки діється власне кривда так робітничови як і фермерови, бо робітник віддає свою силу за мізерну платню в місті а фермер продає свій продукт за безцін на фармі. Так один як і другий тут висисуваний. Час вже, щоб фермери і робітники порозумілись й подали собі братню руку та спільно разом боролиса о поліпшення своєї долі. Як мели відомо, то робітничтво стремить до злуки з фермерами і залкає їх до організації, але фермери байдужі на цей клич. Шаа біда в цьому, що фермери дуже мало читають робітничу пресу й тому не розуміють себе, що вони такі, та з ким їм дучитис. Тому ми фермери читаймо і переллачуємо "У. Р. В.", бо це лише одинокій українській часопис в Канаді для працюючого люду. Послааю Вам \$5.00 на переллату "У. Р. В." і "Т. П."

З товаришским привітом, М. Войтка.

Винфорд, Алта.

Дорогі Товариші! Я постановив заперенумерувати собі часопис "У. Р. В.", бо переконався, що лише з цього часопису можна дещо научитис, та довідатиса робітничкам і фермерам на кого ми так тяжко працюємо, кого ми носимо на своїх плечах, і як довго будемо ще носити. Починаючи приглядатиса бліше народному рухові та пізнавати хто я, то і прийшов до переконання, що мені ніяк не можна бути в білій фермерській хатині в корчах без "У.Р.В.". Отже заслааю річну переллату \$4.00 та бажаю остати товаришом на завжди. Я з Вами!

З товаришским привітом, Том Чернічан.

Норая, Алта.

Дорогі Товариші! Читав в попередній ріжній українській часописі, але з жалюю не був так адоволеній, як з "У. Р. Вістей". Я переконався, що лише "У. Р. В." акажує найбільш шлах до боротьби, до просвіти та до звільнення робітничка в робітничу семью, що лише цей часопис обстоє пролетарські справи. Тому то я постановив заперенумерувати цей дорожочий часопис своему братові, що жонє на фармі. Послааю Вам \$4.00 річної переллати на цю газету і визнааю всіх українських робітничка, щоб стали переллатниками "У. Р. В." як найскорше.

З товаришским привітом, Теодор Білік.

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

з добірною і цікавою програмою. В програму входять: гра на мандолинах, монольоги, деклямації, бесідник і інші цікаві точки. Концерт відбудеться під проводом т. Угринока. З монольогом виступає т. С. Василіна. Приходить завчасу, щоб захопити вільне місце. Початок о годині 8.30 вечером. Вступ за добровільними датками.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ!

Подается до відома українським жінкам-робітницям міста Вінніпегу, що заходом відділу Секції Жінчин-Робітниць відбудеться в понеділок 24. марта в Укр. Роб. Домі о годині 8-й вечером дуже цікава лекція на тему:

"Жінчина в організації, в класовій боротьбі і в літературі".

Лекцію вилгодосить т. М. Шатувльський. Лекція ця якраз на тему дия. В ній будуть порушені такі питання, які ще до цього часу не порушувалися в нашій організації.

Вступ вільний для всіх, а членкині жєньского відділу повинні обовязково прибути. Приходить товаришки якнайчисленнійше. Заряд.

ПОШКУЮ в дуже важній справі свого швагра Олексу Деркача з Ревуажинь, повіт Заставна, Буковина. Має перебувати в Монреалі. Кто би про него знав або він сам дай написте на адресу: М. Kalynehek, Elizabeth, Ont. (30) via Atikokan

ПОТРІБНО української або польської кухарки, що видала би добре варити і печи по українськ. Робота в Вінніпегу. Зголошуватиса до "Укр. Роб. Вістей". (28)

МАЮ ДЛЯ РЕНТУ три гарні кімнати під числом: 908 Manitoba Ave.

УВАГА! - КОМЕДІЯ! - УВАГА!

СТАРАННЯМ ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКОГО ГУРТКА ПРИ ВІДДІЛІ СТОВ. У.Р.Д. В ВІННІПЕГУ

— відіграється —

В СУБОТУ, ДНЯ 22-ГО МАРТА Ц. Р. В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

одну з найкращих комедій в 5-ох діях найбільшого укр. драматурга Ів. Тобілевича п. н.:

РОЗУМНИЙ І ДУРЕНЬ

Пам'ятайте, що ця штука належить до передових між нашими драматичними творами. Крім того, що поучаюча, то ще переповнена від початку до кінця веселим гумором. Коли хочете, щоб вам не пройшов дармо вечер, то приходіть всі як один і беріть з собою близьких та знайомих — а цим зробите себе і їх дуже а дуже вдоленими. Купуйте тикети завчасу!

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ. ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТІВ.

Тикети можна набути кожного вечера в Укр. Роб. Домі, а в день представлення при касі.

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

— устроюється —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО МАРТА Ц. Р. В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

КОНЦЕРТ-МІТІНГ

З НАГОДИ 5-ЛІТНЬОГО ІСТІВАННЯ "УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ВІСТЕЙ".

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЇЛЬНИМИ ДАТКАМИ ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ. ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА ОЗНАЧЕНІЯ ЧАС!

ВСІ НА МІТІНГ РОБ. ЗАПОМОГОВОГО ТОВ-А!

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ І РОБІТНИЦЬ МІСТА ВІННІПЕГУ, ЩО

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО МАРТА Ц. Р. О ГОДИНІ 2.30 ПО ПОЛУДНІ

— відбудеться —

В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ

ВІДДІЛУ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВ-А.

Проситьсє всіх робітничка і робітнички прийти на цей мітінг та вислухати чому всім нам треба належати до запомогового товариства і яку користь маємо з цієї організації. Члени Р.З.Т. повинні постаратися повідомити про цей мітінг своїх знайомих і приятелів.

Р.З.Т. зростає своїми відділами по цілій Канаді, тож хай живе Р.З.Т.!

Фотографія книжок нашого видавництва. Книжки мало що видні, це ті, що оправлені в зелені і червоні окладники.